

Nr 53.

Av herr **Andersson, Elof, m. fl.**, om höjning av gällande tullsatser å färska äpplen och päron.

Ända till krigsutbrottet höll sig importen av färska äpplen och päron mellan 2.6 och 4.5 miljoner kilogram. Under rika fruktår såsom exempelvis 1911 och 1913 nedgick densamma men stegrades under mera fruktfattiga år. Det var på den tiden företrädesvis endast prima frukt, som importerades. Under 1911 utgjorde sålunda medelpriset för importerade äpplen 40 öre eller med tull 50 öre per kilogram. Samma pris erhöles för svenska äpplen, försålda genom Sveriges pomologiska förening och sorterade och inpackade efter dess regler. Den frukt, som då importerades, kom, vad äpplen beträffar, i första hand från Tyrolen. Men även Nordamerikas östra stater och Australien bidrogo med betydande partier.

Under krigsåren nedgick införseln av färska äpplen och päron med undantag för 1917, då stora partier äpplen importerades förnämligast såsom råvara för den då pågående marmeladfabrikationen. Efter kriget har importen fått väsentligt ökad omfattning och den uppgick år 1919 till 5,955,819 kilogram, 1920 till 11,000,575 kilogram och 1921 till i runda tal 7,284,000 kilogram.

Denna avsevärda ökning av importen efter kriget har sin grund däri, att vissa länder såsom Holland och Schweiz före kriget försåldes större delen av sin frukt till marmelad- och ciderfabrikerna i Tyskland men nu på grund av den låga valutavärdet i detta land icke längre kunna få avsättning för densamma därstädes. Denna mindervärda frukt söker man nu ivrigt få placerad i vårt land. Den polska frukten, som förr gick till Ryssland men nu börjat importeras till Sverige, är av mycket låg kvalité och särskilt illa sorterad och inpackad. En sändning om 240 ton sådan, som under förra hösten inkom hit, var sålunda packad i gamla begagnade kanonkulboxar och utgjorde en blandning av päron

och äpplen av simplaste slag. Denna frukt betingade med tull i parti ett pris av 30—40 öre per kilogram.

Medelpriset för äpplen i Holland är för närvarande omkring 30 öre per kilogram. Då ångbåtsfrakten från Holland till Stockholm betingar 3 öre per kilogram, eller precis detsamma som mellan Mariefred och Stockholm, står den holländska frukten här i ett pris, inberäknat tullen, av omkring 43 öre per kilogram.

Tyrolerfrukten kan införas lika billigt, och fraktkostnaderna lägga icke heller här några oöverstigliga hinder i vägen. Så t. ex. kostar järnvägsfrakten vid vagnslastförsändningar om 10 ton av packade färska äpplen mellan Bozen i Tyrolen och Hamburg ungefär 3 öre per kilogram, ångbåtsfrakten från Hamburg till Stockholm betingar mellan 2 och 3 öre per kilogram.

Från Estland, där man förnämligast odlar en del kokfrukter, för vilka man tidigare haft avsättning på Ryssland, har man, sedan avsättningsmöjligheterna i detta land blivit stängda, ävenledes sökt marknad i Sverige för sin frukt. Man lastar frukten på skutor, vilka segla till Stockholm och lägga till på lämpliga ställen i Stockholms hamnar, varifrån försäljningen äger rum. Denna estländska frukt är av alldeles särskilt låg kvalité men försäljes ännu billigare än den holländska, givetvis på grund av de ännu gynnsammare försäljningsförhållandena och den låga valutan i Estland.

På grund av de billiga priser, vartill denna mindervärda utländska frukt kan försäljas, synes omsättningen av svensk sekunda frukt komma att nästan alldeles omintetgöras. Då enbart frakt- och emballagekostnaderna vid försändning vagnslastvis till Stockholm för den sydsvenska frukten hösten 1921 uppgick till omkring 20 öre per kilogram och vid styckegodsförsändningar till ännu högre belopp, äro de sydsvenska fruktodlarna praktiskt taget numera alldeles ur stånd att i fråga om sekunda frukt konkurrera med holländare, tyrolare, polacker och estländare. Erfarenheten har för övrigt visat, att detta under hösten 1921 icke ens var möjligt för Mälardalens fruktodlare trots deras något lägre fraktkostnader. På grund av det stora tillflödet av utländsk frukt under förra hösten försvårades avsättningen av den svenska frukten till den grad, att många fruktodlare föredrogo att låta frukten ligga och förfaras hemma i trädgården hellre än att riskera att på grund av bristande avsättningsmöjligheter få fruktpartierna i retur och sålunda få betala fraktkostnaderna för den osålda frukten både fram och åter. Sådana fall inträffade flera gånger och detta till och med i fråga om så fina äpplesorter som Säfstaholmsäpple.

Det är visserligen sant, att den med särskild omsorg sorterade och packade, felfria svenska frukten hittills kunnat omsättas. Som emellertid i en fruktträdgård vanligen endast omkring hälften av skörden, vissa år ännu mindre, blir prima, är det, om fruktodlingen skall bliva lönande, alldeles nödvändigt, att även den sekunda frukten skall kunna omsättas. Detta har emellertid under nuvarande förhållanden visat sig vara omöjligt på grund av den oerhörda importen av mindervärdig utländsk frukt. Den nuvarande tulltaxan av 10 öre per kilogram utgör nämligen numera intet skydd för den svenska frukten, ty den uppväger föga mer än skillnaden mellan de svenska fruktodlarnas höga och de utländska exportörernas låga fraktomkostnader.

Skall den svenska fruktodlingen, vilken till väsentlig utsträckning bedrivs av mindre jordbrukare, för vilka den under normala förhållanden visat sig vara en icke föraktlig binäring, icke hämmas i sin utveckling, något som tyvärr under de bägge sista åren tydligt kunnat konstateras, i det att nyplanteringar i mycket mindre omfattning än förut kommit till stånd hos jordbrukarna, är det nödvändigt, att sådant tullskydd beredes de svenska fruktodlarna, att det blir möjligt för dem att vinna avsättning för hela deras fruktskörd. I första hand bör detta tullskydd alltså inriktas på att förhindra importen av mindervärd frukt under den tid, då de svenska fruktodlarnas skörd måste omsättas.

En från 10 till 30 öre per kilogram förhöjd tull å färska äpplen och päron under tiden 1 augusti—1 februari är ett gammalt önskemål hos de svenska fruktodlarna och det framfördes för övrigt i en vid fjolårets riksdag väckt motion. Vill man emellertid enbart söka förhindra den i många fall alldeles obehövligen massimporten av mindervärd frukt, torde tiden, varunder den högre tullsatsen skulle gälla, kunna begränsas till årets fyra sista månader.

Skulle en förhöjning av tullen å färska äpplen och päron under dessa fyra månader vinna riksdagens bifall, torde största delen av den svenska fruktskörden komma den svenska konsumtionen tillgodo, och fruktodlingen sålunda åter kunna fortsätta sin nu nödtvunget avbrutna utveckling. För fruktkonsumenterna torde den obetydliga höjningen av tullsatsen med 20 öre per kilogram näppeligen innebära motsvarande förhöjning i inköpspriset, då under goda fruktår så stora massor av svensk frukt skulle komma fram i marknaden, att konkurrensen odlarna emellan, såsom förhållandet visat sig vara inom blomsterodlingens område, säkerligen komme att hålla priserna nere. Enda skillnaden mot nu skulle bli, att den svenska frukten komme svenska folket tillgodo i stället för att som nu till stor del förfaras.

Med anledning av det anförda få vi värdsamt hemställa,

att riksdagen behagade besluta, att tullsatsen å
färska päron, stat. nr 107 D och färska äpplen, stat.
nr 107 E under tiden 1 september—1 januari finge
utgå med trettio (30) öre per kilogram.

Stockholm den 18 januari 1922.

Elof B. Anderson,
Fältenborg.

G. Sederholm.

M. Svensson.

August Johansson,
Löfholmen.

Nils Ant. Nilsson.

Erik Anderson.

O. Strutz.

Åke Ingeström.